

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,
Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 21.5.2012

Diplomant: Lenka Bartošková

Aprobace: Př - M ZŠ

Recenzent diplomové práce

RNDr. Tomáš Ditrich, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Rybníkářství a ryby v jihočeských rybnících (výukový program pro ZŠ)
(téma)

Předložená práce obsahuje 89 stran textu, 6 stran příloh a celkem cituje 66 literárních pramenů.

Cílem práce bylo vytvoření výukového programu (VP) na téma ryby a rybníkářství, určeného pro žáky 2. stupně ZŠ. Autorka zopakovala základní pedagogická východiska výuky na ZŠ, provedla poměrně detailní analýzu učiva týkající se ryb a rybníkářství v dostupných učebnicích a zpracovala stručný přehled rybníkářství v ČR a ryb v českých rybnících. Ve výsledkové části je potom návrh VP, sestávající z částí „Vnitřní a vnější stavba kapra“ zabývající se anatomii a morfologií ryb; dále „Ryby v našich rybnících a jejich chov“ se zaměřením na jednotlivé druhy ryb v našich rybnících; poslední část „Rybníky“ přináší informace o rybníkářství v ČR. Kromě toho autorka vypracovala návrh dvou exkurzí – na výlov rybníka a do muzea lesnictví, myslivosti a rybářství v Loveckém zámku Ohrada. V práci je zahrnuto i autorské řešení VP a jeho stručná evaluace.

Celá práce je přehledná a jasně strukturovaná, stylisticky vydařená a s minimem překlepů. Výukový program je poměrně vydařený a s interdisciplinárním přesahem. Přesto mám k **obsahové stránce** diplomové práce některé připomínky:

- Podstatná část VP je věnována i anatomii a morfologii ryb (kapra), v teoretické části však tento přehled chybí (v práci je uveden pouze stručný literární přehled rybníkářství v ČR včetně chovaných druhů).
- Ačkoli v rámci DP byla provedena detailní analýza tématu ryb a rybníkářství v učebnicích (oceňuji i zahrnutí učebnic jiných než přírodopisu), chybí závěr tohoto srovnání – která učebnice je tedy dle autorky nejvhodnější pro běžnou výuku daného tématu; která přináší nejvíce a naopak nejméně informací; která je nejpřehlednější atd.
- Autorka uvádí obecné informace k VP jakožto Poznámky k výukovému programu pro učitele. Tyto informace by určitě měly předcházet samotný výukový program. Autorka však neuvádí některé velice důležité údaje o zaměření programu – například to, jestli je program primárně určen pro výuku nového učiva, opakování již probraného anebo jako rozšíření daného tématu nad rámec klasické výuky. Struktura programu napovídá spíše první možnosti, autorka jej však ověřovala u žáků, kteří již téma probírali. Dále chybí informace o časové náročnosti úkolů i celého programu.
- Autorka ověřila VP u žáků 7. třídy ZŠ, výsledky ověření jsou však poměrně vágní a neúplné. V tabulce č. 3 je uvedena procentuální úspěšnost žáků pouze u některých úloh, výsledky většiny úkolů uvedeny nejsou. Hlavně však není uvedena úspěšnost žáků při závěrečném opakování částí VP, což by ukázalo jeho efektivitu.
- Některé úkoly VP nejsou jasně formulované (např. č. 3 části „Není rybník jako rybník“) či mírně zavádějící (např. jako potravu žížaly – č. 1 části „Život v rybníce“ – bych spíše uvedl odumřelé organismy namísto pouze živočichů, protože odumřelé rostliny tvoří podstatnou část jejich potravy; obr. 6 Oběhová soustava ryb (str. 32) by měl být označen jako zjednodušené schéma, aby u žáků nevznikl dojem, že přesně takto vypadá. Kromě toho není v obrázku popsána okysličená a odkysličená krev (v doprovodném textu to je uvedeno, stačilo by proto popsat barevné rozlišení) a nejasně je naznačena výměna plynů v tkáních).
- Subjektivně ve výukovém programu postrádám část o důležitosti a úloze rybníků z hlediska přirozených ekosystémů ČR, přestože jde o umělé vodní nádrže.

Z **formálního hlediska** lze autorce vytknout skutečnost, že obrázky a tabulky jsou obsaženy v příloze. Zvyk umísťovat obrázky a tabulky do příloh je pozůstatek z dob psaní na stroji, který značně znehledňuje celou práci a v dnešní době počítačů nemá sebemenší opodstatnění. Kromě toho se v práci objevuje několik dalších drobností, které mírně snižují kvalitu práce: chybí úplná bibliografická citace DP u anotace; v anglické anotaci je v první větě zdvojeno „the“; v analýze učebnic by bylo vhodné uvádět nejen autory, ale i názvy učebnic; v citacích prací Josefa Šusty by bylo vhodné uvést i datum prvního vydání (1884, resp. 1889); tvrzení o kaprovi obecném „Miluje teplejší vodu...“ (str. 38) je příliš expresivní; zbytečné opakování potravní charakteristiky štiky obecné odrážce „Potrava“ a „Jiné“ (str. 76); chybějící stručná charakteristika kapra obecného v řešení na str. 71; přehození pořadí některých částí ve VP a jeho řešení (části Rybník a Život v rybníce); poněkud chaotické umístění nadpisů kapitol ve výsledkové části.

K autorce práce, resp. k předkládané diplomové práci mám několik otázek:

- 1) Kterou z analyzovaných učebnic považujete za nejvhodnější pro běžnou výuku ryb a rybníkářství na ZŠ?
- 2) Přestože jsou rybníky umělými nádržemi, hostí unikátní organismy původní v ČR. Na které biotopy (téměř chybějící v dnešní krajině) rybníky svými biocenózami navazují?

Celkově lze konstatovat, že autorka diplomové práce splnila zadané cíle. Diplomovou práci proto doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Podpis recenzenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 21.5.2012

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------